

Demariopiskelijat

Kaiken voi tehdä **reilummin** - myös opiskelijoille!

Demariopiskelijoiden kunta- ja aluevaaliohjelma 2025

“Kaiken voi tehdä reilummin – myös opiskelijoille.

Demariopiskelijat on valtakunnallinen SDP:n opiskelijajärjestö, joka toimii opiskelijoiden hyvinvoinnin, toimeentulon ja yhteisöllisyyden puolesta. Haluamme rakentaa kestävä ja kansainvälistä Suomea, jossa sivistys, demokratia ja yhdenvertaisuus kukoistavat.

Kuntavaalit ovat ennen kaikkea koulutusvaalit ja aluevaalit ennen kaikkea mielenterveysvaalit. Nämä ovat myös Demariopiskelijoiden näkökulmasta asioita, joihin kuntien ja hyvinvointialueiden tulee erityisesti keskittyä tulevalla valtuustokaudella.

Demariopiskelijat haluavat kunnissa ja hyvinvointialueilla varmistaa, että kaikki pidetään mukana taustasta riippumatta ja että elinvoimaiset kunnat ja hyvinvointialueet voivat jatkossakin tarjota laadukkaita palveluita asukkailleen kunnissa aina koulutuksesta työllisyyspalveluihin ja hyvinvointialueilla aina mielenterveyspalveluista pelastustoimeen.

**Näiden vaalien jälkeen kaiken voi tehdä reilummin
– äänestä opiskelevaa demaria kunta- ja aluevaaleissa!”**

**Siru Hopealinna,
2. varapuheenjohtaja**

**Miku Kuuskorpi
puheenjohtaja**

**Amanda Majuri,
1. varapuheenjohtaja**

Demariopiskelijat kuntavaaleissa

Kuntavaalit ovat ennen kaikkea koulutusvaalit.

Koulutuksen lisäksi kunnat ja kaupungit päättävät esimerkiksi opiskelija-asuntojen kaavoituksesta, joukkoliikenteestä, työllisyyspalveluista sekä liikunta- ja kulttuuripalveluista. Kuntavaaleissa päätetään myös kuntien ja kaupunkien elinvoimasta, talouden tasapainotuksen keinosta sekä hiilineutraalisuustavoitteista.

Kunnissa Demariopiskelijat haluavat tehdä seuraavia asioita reilummin 📌

1. Opiskelijoille kohtuuhintainen asuminen

Korkeat asumiskustannukset eivät saa estää kenenkään opintoja tai lisätä opiskelijoiden velkaantumista. Kuntien on aktiivisesti lisättävä uusien opiskelija-asuntojen rakentamista ja priorisoitava opiskelijoille suunnattuja kohtuuhintaisia asumisratkaisuja. Uusien opiskelija-asuntojen tulee olla hyvien kulkuyhteyksien varrella ja rakentamisessa on huomioitava lähiluonto ja vähäpäästöisyys.

2. Sujuva ja edullinen joukkoliikenne opiskelijoille

Joukkoliikenne on opiskelijan arjen perusedellytys. Kuntien on tarjottava kattava ja edullinen joukkoliikennejärjestelmä, joka mahdollistaa opiskelijoille sujuvan liikkumisen niin opinnoissa, työharjoitteluissa kuin vapaa-ajalla. Opiskelijoille suunnattujen joukkoliikennealennusten lisäksi joukkoliikenteen palveluaikojen, mukaan lukien yöliikenteen, on oltava riittävän kattavat opiskelijaelämälle.

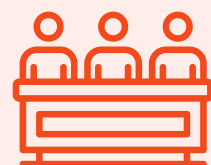
3. Kaikille saavutettavat julkiset liikunta- ja vapaa-ajanviettopaikat

Opiskelijoiden elämä ei ole vain opiskelua – se on myös vapaa-aikaa, yhteisöllisyyttä ja turvallisia kohtaamispaikkoja. Kuntien on kehitettävä julkisia liikunta- ja vapaa-ajanviettopaikkoja, jotka edistävät opiskelijoiden hyvinvointia, vähentävät yksinäisyyttä ja lisäävät yhteisöllisyyttä harrastamisen kautta.

4. Ammatillisten oppilaitosten ja lukioiden rahoitus on turvattava

Hallituksen koulutusleikkaukset ovat heikentäneet opiskelijoiden hyvinvointia ja toisen asteen koulutusta, erityisesti ammatillisessa koulutuksessa. Kuntien on turvattava riittävä rahoitus ammatillisille oppilaitoksille ja lukioille, jotta opiskelijoilla on käytössään laadukkaat oppimateriaalit, riittävästi opettajia ja henkilökohtaista ohjausta. Amisten ja lukiolaisten oppimisympäristöjen ja hyvinvoinnin vahvistaminen on sijoitus osaavaan työvoimaan tulevaisuudessa.

5. Opiskelijakulttuurin tukemista on lisättävä

– myös ammattikorkeakoulukaupungeissa

Opiskelijakulttuuri kuuluu kaikille. Yliopistokaupunkien lisäksi ammattikorkeakoulukaupunkien on kannettava vastuunsa opiskelijakulttuurin vahvistamisesta esimerkiksi tarjoamalla maksuttomia tai edullisia tapahtumatiloja järjestöille, tukemalla opiskelijajärjestöjen toimintaa sekä mahdollistamalla opiskelijatapahtumien ja -kulttuurin näkymisen kaupunkikuvassa. Erityisesti ammattikorkeakoulukaupunkien opiskelijakulttuurin tukemista on lisättävä.

Kaupungeilla on omat edustajia useissa korkeakouluissa ja niiden eri toimintaelimissä. Demariopiskelijat haluavat, että nämä edustajat pyrkivät vahvistamaan erityisesti ylioppilas- ja opiskelijakuntien asemaa osana korkeakouluyhteisöä.

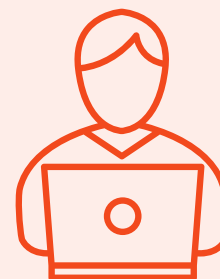
6. Turvallisia opiskelutiloja kaikille opintoasteille

Korkealaatuinen koulutus vaatii riittävät resurssit myös opiskelijoille. Kuntien on varmistettava, että opiskelijoilla kaikilla opintoasteilla on käytössään riittävät opiskelutilat, opiskelua tukevaa erityisopetusta, ajanmukaiset materiaalit sekä koulutuksen laadun turvaavan jaksavan henkilöstön. Oppimisen esteitä on purettava, ja jokaisella on oikeus koulutukseen, jossa resurssit vastaavat tarpeita. Kiusaamiseen puuttumiseen on löydettävä toimivat työkalut, jotka turvaavat kiusaamisen uhrien oikeudet.

7. Kuntien on tarjottava harjoittelupaikkoja opiskelijoille

Harjoittelut ovat olennainen osa työelämävalmiuksien kehittämistä, mutta monilla aloilla harjoittelupaikkoja on aivan liian vähän. Kuntien on tehtävä tiiviimpää yhteistyötä oppilaitosten, korkeakoulujen ja paikallisten työnantajien kanssa varmistaakseen, että opiskelijoilla on riittävästi harjoittelupaikkoja omalla alallaan. Tämä vahvistaa edellytyksiä siirtyä työelämään, vähentää valmistumisen jälkeistä työttömyyttä ja edistää kuntien paikallista elinvoimaa.

8. Kuntien rooli opiskelijoiden työllistämässä on tärkeä

TE-uudistus tuo opiskelijoiden työllistymiseen uusia mahdollisuuksia. Kuntien on otettava vastuuta opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden työllistymisen tukemisessa esimerkiksi tarjoamalla lisää harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja, vahvistamalla työvoimapalveluita ja tukemalla monipuolisia urapolkuja. Jokaisella valmistuneella on oltava aito mahdollisuus työllistyä ja rakentaa tulevaisuuttaan ilman kohtuutonta epävarmuutta toimeentulostaan.

9. Koulujen korjausvelkaa on lyhennettävä

Terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt ovat kaiken oppimisen lähtökohta. Päiväkotien ja koulujen kunto on huono eri puolilla Suomea ja se lisää esimerkiksi sisäilmaongelmista syntyviä terveyshaasteita. Päiväkotien ja koulujen korjausvelkaan on puututtava korjausvelan lyhentämissuunnitelmilla kaikissa kunnissa ja kaupungeissa.

10. Työssään jaksava henkilöstö

Jotta oppilaat ja opiskelijat voivat oppia kouluissa ja korkea-asteella, on opettajien ja koulujen henkilöstön jaksettava työssään. Sekä kunnissa että hyvinvointialueilla on panostettava henkilöstön jaksamiseen, jotta jokaisella oppilaalla ja opiskelijalla on mahdollisuus kasvaa hyvinvoivissa ympäristössä ja saada parasta mahdollista opetusta ja terveydenhoitoa kaikkialla Suomessa.

Demariopiskelijat aluevaaleissa

Aluevaalit ovat ennen kaikkea mielenterveysvaalit.

Mielenterveyspalveluiden lisäksi hyvinvointialueet päättävät esimerkiksi terveyspalveluista, sosiaalihuollosta, lasten ja perheiden palveluista sekä oppilashuollosta. Aluevaaleissa päätetään myös ensihoidosta ja pelastuspalveluista, talouden talouden tasapainotuksen keinosta sekä hiilineutraalisuustavoitteista.

Hyvinvointialueilla Demariopiskelijat haluavat tehdä seuraavia asioita reilummin 📌

1. Opiskelijoiden mielenterveyskriisiin on puututtava

Opiskelijat tarvitsevat sujuvan ja nopean pääsyn mielenterveyspalveluihin. YTHS:n ja hyvinvointialueiden on tehtävä parempaa yhteistyötä oikea-aikaisten mielenterveyspalveluiden tarjoamisessa, jotta ongelmiin puututaan mahdollisimman alkuvaiheessa. Opiskelijoiden arjen kuormittavuuden keventäminen on huomioitava palveluissa, ja terapiapalveluiden on oltava riittävän joustavia – esimerkiksi ilta-aikojen ja etävastaanottojen muodossa.

2. Lyhyemmät jonotusajat säästävät resursseja

Opiskelijoiden terveyteen panostaminen on investointi opiskelijoiden opinnoissa jaksamiseen ja yhteiskunnan tulevaisuuteen. Lyhyet jonotusajat säästävät myös yhteiskunnan resursseja, kun sairaudet eivät pahene hoitajonoissa. Oppilashuollon hoitajonon lyhentymisen lisäksi hyvinvointialueiden on varmistettava, että YTHS:n hoitamien peruspalveluiden lisäksi hyvinvointialueen tuottamien palveluiden odotusajat lyhenevät, jotta jokainen saa tarvitsemansa hoidon ajoissa.

3. Oppilashuolto on järjestettävä lähipalveluna

Lähipalvelut takaavat sen, että hoitoon pääsee kun sille on tarvetta. Oppilashuolto kouluissa, aina peruskoulusta toiselle asteelle, on siksi toteutettava kasvavissa määrin lähipalveluina. Hyvinvointialueiden on varmistettava, että oppilashuollon palveluihin on varattu riittävät resurssit, jotta terveydenhoitajalle tai mielenterveyden asiantuntijalle pääsee aina koulupäivän aikana.

4. Saumaton hoitopolku ja opiskelijoiden huomiointi palveluissa

Opiskelijoiden hoitopolun on oltava katkeamaton ja selkeä. Tiedonkulun YTHS:n, hyvinvointialueiden ja muiden palveluntuottajien välillä on toimittava ilman ylimääräisiä esteitä. Hoidon on oltava joustavaa opiskelijoiden elämäntilanteisiin.

Palveluiden koordinointi, matalan kynnyksen tukipalvelut ja ennaltaehkäisevä mielenterveyden tuki on turvattava. Opiskelijat on otettava mukaan palveluiden kehittämiseen ja palveluita koskevaan päätöksentekoon.

